



MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 685

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Mărti, 22 iulie 2025

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
LEGI ȘI DECRETE			
137.	2—4	788.	5
— Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 137/2024 pentru modificarea și completarea Legii nr. 162/2017 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și de modificare a unor acte normative, a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/1999 privind activitatea de audit financiar, precum și modificarea și completarea unor acte normative.....		— Decret pentru promulgarea Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 30/2024 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și a art. LIX din Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung	
787.	4	DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
— Decret pentru promulgarea Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 137/2024 pentru modificarea și completarea Legii nr. 162/2017 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și de modificare a unor acte normative, a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/1999 privind activitatea de audit financiar, precum și modificarea și completarea unor acte normative.....		Decizia nr. 118 din 27 februarie 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă	6—8
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI			
		388.	8
		— Decizie pentru constatarea încetării aplicabilității Deciziei prim-ministrului nr. 150/2025 privind numirea domnului Demeter Andras-Istvan în funcția de secretar de stat la Ministerul Culturii	
ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI			
		4.	9—11
		— Ordin privind echivalarea planurilor de securitate ale instituțiilor de credit, în calitate de proprietari de infrastructuri critice naționale.....	
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE			
		Decizia nr. 203 din 26 mai 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept).....	12—16
138.	5		
— Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 30/2024 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și a art. LIX din Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung.....			

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 137/2024 pentru modificarea și completarea Legii nr. 162/2017 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și de modificare a unor acte normative, a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/1999 privind activitatea de audit financiar, precum și modificarea și completarea unor acte normative

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 137/2024 pentru modificarea și completarea Legii nr. 162/2017 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și de modificare a unor acte normative, a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/1999 privind activitatea de audit financiar, precum și modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1215 din 3 decembrie 2024, cu următoarele modificări și completări:

1. La articolul I punctul 2, la articolul 2 punctul 12, litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:

„d) entitățile desemnate drept persoane juridice de interes public prin Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare.”

2. La articolul I punctul 7, la articolul 7 alineatul (1), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) a urmat un curs de instruire teoretică;”.

3. La articolul I, după punctul 13 se introduce un nou punct, pct. 13¹, cu următorul cuprins:

„13¹. **La articolul 11, alineatele (2) și (7) se abrogă.**”

4. La articolul I punctul 15, la articolul 11, alineatul (8) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(8) Prin excepție de la prevederile alin. (1) și (4), stagiul de pregătire practică și teoretică se poate echivala:

a) persoanelor fizice care dovedesc, prin documente justificative, că au fost angajate, timp de 15 ani, în activități profesionale care le-au permis să dobândească suficientă experiență în domeniul financiar, contabil și/sau juridic;

b) persoanelor fizice care dovedesc, prin documente justificative, că au fost angajate, timp de 3 ani, în activități profesionale care le-au permis să dobândească suficientă experiență în domeniul auditului situațiilor financiare anuale, al situațiilor financiare anuale consolidate, desfășurate pe lângă un auditor financiar care a efectuat misiuni de audit statutar, din care 8 luni în asigurarea raportării privind durabilitatea, după caz;

c) persoanelor fizice care au calitatea de conducător de doctorat în domeniul finanțe sau contabilitate de cel puțin 5 ani.”

5. La articolul I, după punctul 15 se introduc două noi puncte, pct. 15¹ și 15², cu următorul cuprins:

„15¹. **La articolul 11, după alineatul (8) se introduc două noi alineate, alin. (9) și (10), cu următorul cuprins:**

«(9) În situația aplicării prevederilor alin. (8) lit. a) se echivalează concomitent și cursul de instruire teoretică prevăzut la art. 7 alin. (1) lit. b).

(10) ASPAAS se asigură că întreaga pregătire a stagiarelor se desfășoară pe lângă persoane care oferă garanții suficiente în ceea ce privește capacitatea lor de a oferi pregătire practică.»

15². La articolul 12, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

«(2) ASPAAS se asigură că auditorii financiari respectă obligația de a participa la programe adecvate de formare continuă pentru a-și menține cunoștințele teoretice, competențele și valorile profesionale la un nivel suficient de înalt.»

6. La articolul I punctul 16, la articolul 12, alineatul (2¹) se abrogă.

7. La articolul I, după punctul 41 se introduce un nou punct, pct. 41¹, cu următorul cuprins:

„41¹. **La articolul 40, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:**

«(6) Sunt considerate abateri grave și sunt sancționate conform prevederilor alin. (4) lit. d) sau e) următoarele fapte săvârșite de auditorii financiari sau firmele de audit:

a) încălcarea principiilor de etică profesională;

b) lipsa probelor de audit care să poată susține concluziile în baza cărora a fost emisă opinia de audit.»

8. La articolul I punctul 42, la articolul 40 alineatul (7), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) penalitate administrativă cuprinsă între 10.000 lei și 100.000 lei pentru încălcarea de către entitățile ale căror situații financiare anuale sunt supuse, potrivit legii, auditului statutar a prevederilor art. 62 alin. (2) și art. 65 alin. (1), (3) și (7) din prezenta lege și ale art. 16 din Regulamentul (UE) nr. 537/2014;”.

9. La articolul I, după punctul 42 se introduce un nou punct, pct. 42¹, cu următorul cuprins:

„42¹. **La articolul 41 alineatul (1), după litera e) se introduce o nouă literă, lit. f), cu următorul cuprins:**

«f) capacitatea financiară a persoanei responsabile, indicată de exemplu de cifra de afaceri totală a întreprinderii responsabile sau de venitul anual al persoanei responsabile, dacă este persoană fizică.»

10. La articolul I punctul 45, la articolul 44 alineatul (1), literele b) și d) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„b) exercitarea activității de audit statutar fără viza anuală emisă de autoritatea competentă;

d) nerespectarea termenelor de raportare de către auditorii financiari și firmele de audit către ASPAAS;”.

11. La articolul I, după punctul 45 se introduce un nou punct, pct. 45¹, cu următorul cuprins:

„45¹. **La articolul 44 alineatul (2), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:**

«b) cele prevăzute la lit. b), cu amendă de la 10.000 lei la 100.000 lei.»

12. La articolul I, după punctul 48 se introduc două noi puncte, pct. 48¹ și 48², cu următorul cuprins:

„48¹. **La articolul 52 alineatul (1), litera f) se modifică și va avea următorul cuprins:**

«f) înscrierea la stagiul, precum și verificarea desfășurării stagiului de pregătire practică, potrivit prevederilor art. 11;».

482. La articolul 52 alineatul (1), după litera n) se introduce o nouă literă, lit. o), cu următorul cuprins:

«o) raportarea anuală pentru acordarea vizei în vederea exercitării activității de audit.»

13. La articolul I punctul 53, la articolul 63, alineatele (1)-(3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Contractul de audit statutar sau, după caz, contractul de asigurare a raportării privind durabilitatea poate fi încetat anticipat de către entitatea auditată numai în cazul în care există motive temeinice.

(2) Divergența de opinii cu privire la tratamentele contabile, la procedurile de audit sau, după caz, la procedurile de raportare sau de asigurare privind durabilitatea nu reprezintă un motiv temeinic pentru ca entitatea auditată să înceteze anticipat contractul.

(3) Entitatea auditată și auditorul financiar sau firma de audit au obligația informării în scris a ASPAAS în legătură cu încetarea anticipată a contractului intervenită pe durata mandatului, în termen de 30 de zile de la data la care a intervenit, și dau o explicație scrisă adecvată pentru motivele acestora.”

14. La articolul I punctul 54, la articolul 64, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) În cazul unui audit statutar la o entitate de interes public, le este permisă acționarilor care reprezintă 5% sau mai mult din drepturile de vot sau din capitalul social, organismelor de conducere ale entității auditate, precum și ASPAAS înaintarea unei plângeri către o instanță judecătorească competentă prin care se solicită revocarea auditorului financiar sau încetarea anticipată a contractului de audit statutar cu firma de audit, dacă există motive întemeiate în acest scop.”

15. La articolul I, după punctul 54 se introduce un nou punct, pct. 54¹, cu următorul cuprins:

„54¹. **La articolul 64, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:**

«(3) ASPAAS poate cere revocarea auditorului financiar sau încetarea anticipată a contractului de audit statutar, după caz, dacă auditorului financiar sau firmei de audit i s-a aplicat o sancțiune, rămasă definitivă, potrivit prevederilor art. 40 alin. (4) lit. d) și e).»

16. La articolul I punctul 65, la articolul 75, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Atribuțiile principale ale ASPAAS, în calitate de autoritate competentă potrivit Directivei 2006/43/CE, cu modificările și completările ulterioare, și prezentei legi, sunt următoarele:

a) autorizarea, suspendarea și retragerea autorizării auditorilor financiari și a firmelor de audit;

b) înregistrarea auditorilor financiari și a firmelor de audit în Registrul public electronic;

c) formarea continuă a auditorilor financiari;

d) acordarea vizei auditorilor financiari și firmelor de audit pentru exercitarea activității de audit și asigurarea raportării privind durabilitatea;

e) efectuarea inspecțiilor pentru asigurarea calității auditului statutar, respectiv a asigurării raportării privind durabilitatea;

f) efectuarea investigațiilor pentru a detecta, a corecta și a preveni efectuarea necorespunzătoare a auditului statutar, respectiv a asigurării raportării privind durabilitatea, adoptarea măsurilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute de prezenta lege;

g) supravegherea și controlul modului în care CAFR își exercită atribuțiile delegate conform prevederilor art. 52;

h) cooperarea cu alte autorități competente din România și din alte state membre, precum și cu alte organisme naționale și internaționale de profil implicate în procesul de elaborare și implementare a reglementărilor specifice domeniului auditului statutar, respectiv al asigurării raportării privind durabilitatea;

i) transmiterea de informații și răspunsuri, la solicitările Comisiei Europene, în ceea ce privește profesia de audit

statutar și supravegherea în interes public la nivel național a activității de audit statutar și a asigurării raportării privind durabilitatea;

j) emiterea reglementărilor proprii în baza și în aplicarea prevederilor prezentei legi;

k) adoptarea Codului etic emis de IFAC, a standardelor internaționale de audit (ISAs) și a standardelor de asigurare;

l) traducerea și revizuirea standardelor internaționale de audit, a standardelor de asigurare, precum și a Codului etic emis de IFAC sau supravegherea traducerii acestora.”

17. La articolul I, după punctul 68 se introduce un nou punct, pct. 68¹, cu următorul cuprins:

„68¹. **La articolul 81, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

«(1) Structura organizatorică și numărul de posturi ale ASPAAS se aprobă prin hotărâre a Guvernului, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a legii de aprobare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 137/2024 pentru modificarea și completarea Legii nr. 162/2017 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și de modificare a unor acte normative, a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/1999 privind activitatea de audit financiar, precum și modificarea și completarea unor acte normative.»

18. La articolul I punctul 73, la articolul 83, alineatul (7) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(7) Comisia de disciplină se întrunește cel puțin o dată pe lună și ori de câte ori se impune, la convocarea președintelui acesteia.”

19. La articolul I punctul 75, la articolul 84, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(6) Sesizarea administrativă se soluționează în termen de un an de la data înregistrării sesizării, în cadrul Comisiei de disciplină, dar nu mai târziu de 5 ani de la data săvârșirii abaterii administrative.”

20. La articolul I, după punctul 75 se introduce un nou punct, pct. 75¹, cu următorul cuprins:

„75¹. **La articolul 84, alineatul (7) se modifică și va avea următorul cuprins:**

«(7) Ordinele de soluționare a sesizărilor disciplinare ale președintelui ASPAAS se pot contesta la instanța competentă în a cărei rază teritorială se află sediul ASPAAS, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 30 de zile de la data comunicării.»

21. La articolul I punctul 76, la articolul 85, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Veniturile proprii ale ASPAAS se constituie din:

a) contribuția CAFR care reprezintă 30% din cheltuielile curente și de capital ale ASPAAS realizate în ultimul exercițiu bugetar cunoscut la data elaborării proiectului legii bugetare anuale;

b) cotizații anuale de la stagiarii în activitatea de audit financiar;

c) taxă pentru înscrierea ca stagiar în activitatea de audit financiar;

d) taxă pentru înscrierea la examenul de competență profesională;

e) taxă pentru înscrierea la testul de aptitudini al auditorilor financiari autorizați în alt stat membru și țări terțe;

f) taxă pentru susținere interviu autorizare în cazul depășirii termenului de 30 de luni de la data afișării rezultatelor finale ale examenului de competență;

g) taxă pentru înregistrarea auditorilor și entităților de audit din țări terțe în aplicarea prevederilor art. 67 și 68;

h) taxă pentru înregistrarea, în Registrul public electronic, a auditorilor financiari și firmelor de audit autorizați/autorizate în România și în alt stat membru;

i) taxă pentru actualizarea informațiilor în Registrul public electronic al auditorilor financiari și firmelor de audit autorizați/autorizate în România, în alt stat membru și în țări terțe;

j) penalități administrative aplicate în conformitate cu art. 40 alin. (4) lit. b), c) și f), alin. (7) lit. a) și b) și art. 43 alin. (2) lit. b)."

22. La articolul III, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), misiunile de audit pentru care s-au încheiat contracte anterior datei intrării în vigoare a legii de aprobare a prezentei ordonanțe de urgență, în

baza cărora s-au prestat servicii de audit pentru entitatea de interes public în cauză pe o perioadă de cel puțin 10 ani, pot rămâne valabile până la data de 30 iunie 2026.”

23. Articolul IV se modifică și va avea următorul cuprins:

„**Art. IV.** — Până la data de 31 decembrie 2026, persoanele care efectuează inspecții pentru asigurarea calității referitoare la asigurarea raportării privind durabilitatea sunt exceptate de la obligația deținerii experienței relevante în raportarea privind durabilitatea și în asigurarea raportării privind durabilitatea sau în alte servicii legate de durabilitate.”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
RALUCA TURCAN

PREȘEDINTELE SENATULUI
MIRCEA ABRUDEAN

București, 21 iulie 2025.
Nr. 137.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

pentru promulgarea Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 137/2024 pentru modificarea și completarea Legii nr. 162/2017 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și de modificare a unor acte normative, a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/1999 privind activitatea de audit financiar, precum și modificarea și completarea unor acte normative

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 137/2024 pentru modificarea și completarea Legii nr. 162/2017 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și de modificare a unor acte normative, a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/1999 privind activitatea de audit financiar, precum și modificarea și completarea unor acte normative și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
NICUȘOR-DANIEL DAN

București, 21 iulie 2025.
Nr. 787.



PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 30/2024 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și a art. LIX din Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 30/2024 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și a art. LIX din Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 272 din 29 martie 2024, cu următoarea completare:

— După articolul I se introduce un nou articol, art. I¹, cu următorul cuprins:

„Art. I¹. — Până la data de 20 mai 2026 prevederile art. 444¹ din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, nu se aplică produselor accizabile

prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. a) din aceeași lege, care au fost produse în Uniunea Europeană sau importate în Uniunea Europeană înainte de 20 mai 2024, iar acestea pot rămâne în liberă circulație și valorificate fără să fie marcate conform art. 444¹ din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, și fără să poarte un element de siguranță prevăzut de Legea nr. 201/2016 privind stabilirea condițiilor pentru fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun și a produselor conexe și de modificare a Legii nr. 349/2002 pentru prevenirea și combaterea efectelor consumului produselor din tutun, cu modificările și completările ulterioare.”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
RALUCA TURCAN

PREȘEDINTELE SENATULUI
MIRCEA ABRUDEAN

București, 21 iulie 2025.
Nr. 138.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

pentru promulgarea Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 30/2024 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și a art. LIX din Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 30/2024 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și a art. LIX din Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
NICUȘOR-DANIEL DAN

București, 21 iulie 2025.
Nr. 788.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 118

din 27 februarie 2025

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (1) și (2)
din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă**

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Simina Popescu-Marin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, excepție ridicată de Carmen Grațiana Zorzon în Dosarul nr. 74/59/2020/a3 al Curții de Apel Timișoara — Secția de litigii de muncă și asigurări sociale și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 509D/2021.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale, spre exemplu, Decizia nr. 191 din 26 martie 2024.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea civilă nr. 2 din 5 februarie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 74/59/2020/a3, **Curtea de Apel Timișoara — Secția de litigii de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă**. Excepția a fost ridicată Carmen Grațiana Zorzon într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii de reexaminare formulate împotriva unei încheieri de ședință prin care a fost respinsă cererea de ajutor public judiciar cu privire la taxa judiciară de timbru aferentă cererii de recuzare.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea acesteia susține, în esență, că prevederile legale criticate sunt neconstituționale, deoarece cele două baremuri referitoare la venitul mediu lunar de 300 lei și, respectiv, 600 lei, prevăzute de art. 8 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 pentru a beneficia de ajutor public judiciar, nu au fost actualizate cu creșterea salariului minim pe economie sau cu rata inflației, determinată de indicele de creștere a prețurilor de consum pe anii 2008-2020.

6. **Curtea de Apel Timișoara — Secția de litigii de muncă și asigurări sociale** consideră că dispozițiile art. 8 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 sunt constituționale. Reține că nemulțumirea petentei vizează limita

instituită de legiuitor în ceea ce privește acordarea ajutorului public judiciar, respectiv faptul că aceasta nu este corelată cu salariul minim pe economie. Or, aceste aspecte țin de opțiunea legiuitorului, care stabilește sfera persoanelor îndreptățite să solicite sprijinul statului și criteriile în funcție de care se acordă ajutorul public judiciar în materie civilă.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale, spre exemplu, Decizia nr. 799 din 6 decembrie 2018 și Decizia nr. 13 din 15 ianuarie 2019.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 8 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 25 aprilie 2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 193/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 723 din 24 octombrie 2008, cu modificările și completările ulterioare, cu următorul cuprins normativ:

— Art. 8: „(1) Beneficiază de ajutor public judiciar în formele prevăzute la art. 6 persoanele al căror venit mediu net lunar pe membru de familie, în ultimele două luni anterioare formulării cererii, se situează sub nivelul de 300 lei. În acest caz, sumele care constituie ajutor public judiciar se avansează în întregime de către stat.

(2) Dacă venitul mediu net lunar pe membru de familie, în ultimele două luni anterioare formulării cererii, se situează sub nivelul de 600 lei, sumele de bani care constituie ajutor public judiciar se avansează de către stat în proporție de 50%.”

12. Curtea constată că, ulterior sesizării sale, alin. (1) și (2) ale art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 au fost modificate prin art. I pct. 2 din Legea nr. 31/2023 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 38 din 12 ianuarie 2023, fără a păstra soluția legislativă criticată. Astfel, potrivit noii reglementări, „(1) Beneficiază de ajutor public judiciar în formele prevăzute la art. 6 persoanele al căror venit mediu net lunar pe

membru de familie, în ultimele două luni anterioare formulării cererii, se situează sub nivelul echivalentului a 25% din salariul de bază minim brut pe țară. În acest caz, sumele care constituie ajutor public judiciar se avansează în întregime de către stat.

(2) Dacă venitul mediu net lunar pe membru de familie, în ultimele două luni anterioare formulării cererii, se situează sub nivelul echivalentului a 50% din salariul de bază minim brut pe țară, sumele de bani care constituie ajutor public judiciar se avansează de către stat în proporție de 50%.”

13. Însă, având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, potrivit căreia sunt supuse controlului de constituționalitate dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare, Curtea va reține ca obiect al excepției de neconstituționalitate dispozițiile art. 8 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 în redactarea anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 31/2023.

14. În opinia autoarei excepției, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, art. 21 alin. (1)-(3) privind accesul liber la justiție și art. 47 privind nivelul de trai.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile art. 8 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 au mai fost supuse controlului de constituționalitate, exercitat prin prisma unor critici similare celor formulate în prezenta cauză (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 713 din 27 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 955 din 23 decembrie 2015, Decizia nr. 73 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 21 iunie 2017, Decizia nr. 773 din 29 noiembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 487 din 14 iunie 2019, Decizia nr. 799 din 6 decembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 208 din 15 martie 2019, Decizia nr. 13 din 15 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 252 din 2 aprilie 2019, Decizia nr. 96 din 16 februarie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 512 din 17 mai 2021, Decizia nr. 156 din 17 martie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 597 din 20 iunie 2022, Decizia nr. 124 din 14 martie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 818 din 19 august 2024, sau Decizia nr. 191 din 26 martie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 921 din 12 septembrie 2024).

16. Curtea a statuat că plata taxelor judiciare de timbru fiind o condiție legală pentru începerea proceselor civile, obligația la plata anticipată a acestor taxe (în unele cazuri până la un termen ulterior, stabilit de instanța judecătorească) este justificată, ca și sancțiunea anulării acțiunii sau cererii, în caz de neplată a acestora. Așadar, regula este cea a timbrării acțiunilor în justiție, excepțiile fiind posibile numai în măsura în care sunt stabilite de legiuitor. Totodată, potrivit dispozițiilor art. 90 din Codul de procedură civilă, cel care nu este în stare să facă față cheltuielilor pe care le presupune declanșarea și susținerea unui proces civil, fără a primejui propria sa întreținere sau a familiei sale, poate beneficia de asistență judiciară, în condițiile legii speciale privind ajutorul public judiciar.

17. Reținând că dispozițiile art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 conțin elementele necesare identificării practice a situațiilor în care se poate acorda ajutorul public judiciar în materie civilă, Curtea a precizat că normele legale criticate reglementează criteriile în funcție de care beneficiul ajutorului public judiciar în formele prevăzute la art. 6 din ordonanța de urgență menționată se avansează de către stat fie în întregime, fie în proporție de 50%.

18. Totodată, menținând jurisprudența sa anterioară în materie, Curtea a observat că prevederile art. 7 și 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 stabilesc acordarea unui ajutor public judiciar în formele prevăzute de lege acelor persoane care îndeplinesc condițiile legale, reținând că aceasta reprezintă opțiunea legiuitorului, care stabilește, astfel, sfera persoanelor îndreptățite să solicite sprijinul statului (a se vedea și Decizia nr. 39 din 3 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 143 din 26 februarie 2015, paragrafele 15-17).

19. În acest context, Curtea a amintit că, prin Hotărârea din 19 iunie 2001, pronunțată în Cauza *Kreuz împotriva Poloniei*, paragraful 59, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că dreptul efectiv de acces la un tribunal nu înseamnă, însă, un drept necondiționat de a obține un ajutor judiciar gratuit din partea statului în materie civilă și nici dreptul la o procedură gratuită în această materie. Așa fiind, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 reprezintă o garanție suplimentară a accesului efectiv la justiție, fiind adoptată pentru îmbunătățirea accesului la justiție și pentru a se acorda sprijin din partea statului persoanelor care sunt parte într-un litigiu și se află într-o dificultate materială. Reglementarea posibilității acordării ajutorului public judiciar vizează tocmai acele situații în care partea nu poate face față cheltuielilor unui proces din cauza lipsei mijloacelor materiale sau a celor pe care le implică obținerea unor consultații juridice în vederea apărării unui drept sau interes legitim în justiție, fără a pune în pericol întreținerea sa ori a familiei sale, constituind o garanție a accesului liber la justiție. Aprecierea legalității și temeiniciei cererilor întemeiate pe dispozițiile mai sus citate se realizează de către instanța de judecată în temeiul prerogativelor conferite de Constituție și legi, pe baza probelor care însoțesc aceste cereri.

20. Curtea a mai reținut că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 reprezintă transpunerea în planul legislației interne a Directivei 2003/8/CE a Consiliului din 27 ianuarie 2003 de îmbunătățire a accesului la justiție în litigiile transfrontaliere prin stabilirea unor norme minime comune privind asistența judiciară acordată în astfel de litigii prin stabilirea de reguli minime comune privind asistența judiciară acordată în cadrul acestor categorii de cauze. Scopul acestei reglementări este prevăzut la art. 1 din ordonanța de urgență anterioară și constă în „asigurarea dreptului la un proces echitabil și garantarea accesului egal la actul de justiție, pentru realizarea unor drepturi sau interese legitime pe cale judiciară, inclusiv pentru executarea silită a hotărârilor judecătorești sau a altor titluri executorii” (a se vedea Decizia nr. 264 din 24 februarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 198 din 30 martie 2009).

21. În vederea realizării acestui deziderat, legiuitorul a reglementat ajutorul public judiciar ca formă de asistență acordată de stat, în condițiile legii, oricărei persoane fizice, în situația în care aceasta nu poate face față cheltuielilor unui proces sau celor pe care le implică obținerea unor consultații juridice în vederea apărării unui drept sau interes legitim în justiție, fără a pune în pericol întreținerea sa ori a familiei sale. Prin această reglementare se urmărește asigurarea efectivității dreptului de acces la justiție prin stabilirea unor minime și rezonabile condiții.

22. Cu privire la nemulțumirea față de limita instituită de legiuitor în ceea ce privește acordarea ajutorului public judiciar, respectiv la faptul că aceasta nu este corelată cu rata inflației determinată de indicele de creștere a prețurilor de consum și nici cu creșterea salariului minim pe economie, Curtea a subliniat că aceste aspecte țin de opțiunea legiuitorului, care stabilește atât sfera persoanelor îndreptățite să solicite sprijinul statului, cât și criteriile în funcție de care se acordă ajutorul public judiciar în materie civilă (a se vedea, în acest sens, și Decizia nr. 96 din 16 februarie 2021, precitată,

paragraful 14). În sensul celor statuate de Curte se observă că, în prezent, dar ulterior sesizării instanței de contencios constituțional în prezenta cauză, legiuitorul a modificat alin. (1) și (2) ale art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 prin art. I pct. 2 din Legea nr. 31/2023.

23. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în jurisprudența instanței de contencios constituțional își păstrează în mod corespunzător valabilitatea și în prezenta cauză.

24. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Carmen Grațiana Zorzon în Dosarul nr. 74/59/2020/a3 al Curții de Apel Timișoara — Secția de litigii de muncă și asigurări sociale și constată că dispozițiile art. 8 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Timișoara — Secția de litigii de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 27 februarie 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Simina Popescu-Marin

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

**pentru constatarea încetării aplicabilității
Deciziei prim-ministrului nr. 150/2025
privind numirea domnului Demeter Andras-Istvan
în funcția de secretar de stat la Ministerul Culturii**

Având în vedere Adresa Ministerului Culturii nr. 5.363 din 16 iulie 2025, înregistrată la Secretariatul General al Guvernului cu nr. 20/22.254/SRO din data de 17 iulie 2025 și Hotărârea Parlamentului nr. 25/2025 pentru acordarea încrederii Guvernului,

în temeiul art. 29 și al art. 31 lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Se constată încetarea aplicabilității, la data de 23 iunie 2025, a Deciziei prim-ministrului nr. 150/2025 privind numirea domnului Demeter Andras-Istvan în funcția de secretar de stat la Ministerul Culturii.

PRIM-MINISTRU
ILIE-GAVRIL BOLOJAN

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Ștefan-Radu Oprea

București, 22 iulie 2025.
Nr. 388.

ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

ORDIN**privind echivalarea planurilor de securitate
ale instituțiilor de credit, în calitate de proprietari
de infrastructuri critice naționale**

Având în vedere:

— prevederile art. 7 alin. (2) lit. f) și h), art. 7¹ lit. b) și ale art. 11 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 98/2010 privind identificarea, desemnarea și protecția infrastructurilor critice, aprobată cu modificări prin Legea nr. 18/2011, cu modificările și completările ulterioare;

— prevederile art. 1, art. 4 alin. (1) și (3), respectiv ale art. 16 din Normele metodologice pentru realizarea/ echivalarea/revizuirea planurilor de securitate ale proprietarilor/operatorilor/administratorilor de infrastructură critică națională/europeană, aprobate prin Decizia prim-ministrului nr. 166/2013;

— prevederile pct. 1.1 din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 35/2019 pentru desemnarea autorităților publice responsabile în domeniul protecției infrastructurilor critice naționale și europene,

în temeiul art. 48 din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României,

Banca Națională a României emite următorul ordin:

Art. 1. — Prezentul ordin stabilește criteriile prin care proprietarii de infrastructuri critice naționale din subsectorul „bănci”, aflat în sfera de reglementare, autorizare și supraveghere a Băncii Naționale a României, evaluează echivalența documentelor elaborate în baza Regulamentului (UE) 2022/2.554 privind reziliența operațională digitală a sectorului financiar și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1.060/2009, (UE) nr. 648/2012, (UE) nr. 600/2014, (UE) nr. 909/2014 și (UE) 2016/1.011 (denumit în continuare *DORA*) cu planul de securitate operațională (*PSO*) prevăzut la art. 7¹ lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 98/2010 privind identificarea, desemnarea și protecția infrastructurilor critice, aprobată cu modificări prin Legea nr. 18/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. — (1) Proprietarii de infrastructuri critice naționale prevăzuți la art. 1 transmit Băncii Naționale a României, în două exemplare originale, documentele pe care intenționează să le echivaleze cu *PSO*, prezentând într-o notă justificativă elementele de echivalență și analiza de suficiență, din care să reiasă satisfacerea necesităților planului de securitate operațională, fără elaborarea unui document distinct în acest sens.

(2) Nota justificativă include un opis sub forma:

Cerința din <i>PSO</i>	Echivalare <i>PSO</i> — <i>DORA</i>	Lista de documente echivalente	Paginile care conțin informațiile relevante

Art. 3. — Criteriile menționate la art. 1 sunt prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României,
Mugur Constantin Isărescu

București, 10 iulie 2025.
Nr. 4.

CRITERII DE EVALUARE

a echivalenței documentelor elaborate în baza Regulamentului (UE) 2022/2.554 cu planul de securitate operațională

Criteriile prin care proprietarii de infrastructuri critice naționale (denumite în continuare *ICN*) din subsectorul „bănci”, aflat în sfera de reglementare, autorizare și supraveghere a Băncii Naționale a României, evaluează echivalența documentelor elaborate în baza Regulamentului (UE) 2022/2.554 privind reziliența operațională digitală a sectorului financiar și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1.060/2009, (UE) nr. 648/2012, (UE) nr. 600/2014, (UE) nr. 909/2014 și (UE) 2016/1.011 (denumit în continuare *DORA*) cu planul de securitate operațională (denumit în continuare *PSO*), necesar a fi elaborat în conformitate cu prevederile art. 7¹ lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 98/2010 privind identificarea, desemnarea și protecția infrastructurilor critice și cu Decizia prim-ministrului nr. 166/2013 privind aprobarea Normelor metodologice pentru realizarea/echivalarea/revizuirea planurilor de securitate ale proprietarilor/operatorilor/administratorilor de infrastructură critică națională/europeană, a structurii-cadru a planului de securitate al proprietarului/operatorului/administratorului deținător de infrastructură critică națională/europeană și a atribuțiilor ofițerului de legătură pentru securitate din cadrul compartimentului specializat desemnat la nivelul autorităților publice responsabile și la nivelul proprietarului/operatorului/administratorului de infrastructură critică națională/europeană.

Cerința din PSO/Decizia prim-ministrului nr. 166/2013	Echivalarea unor cerințe din Decizia prim-ministrului nr. 166/2013, aplicabile entităților identificate ca ICN, cu anumite cerințe din DORA
2.3. Caracteristici ale unității administrativ-teritoriale pe raza căreia este amplasată infrastructura critică	Informațiile relevante privind Caracteristicile unității administrativ-teritoriale pe raza căreia este amplasată infrastructura critică se echivalează cu informațiile cuprinse în politicile de continuitate a activității entității financiare și documentele subsecvente acestora, elaborate conform art. 11 alin. (1) și (2) din DORA. Nu se inserează Planul de analiză și acoperire a riscurilor.
2.4. Sisteme de operare	Informațiile privind Sistemele de operare, Descrierea infrastructurii, facilităților și echipamentelor din infrastructura critică națională/europeană și Personalul se echivalează cu informațiile cuprinse în documentația elaborată conform art. 8 alin. (1), (4), (5) și (6) din DORA.
2.5. Descrierea infrastructurii, facilităților și echipamentelor din infrastructura critică națională/europeană	
2.6. Personal	
3.1. Aspecte generale privind analiza riscurilor legate de securitate	Informațiile referitoare la Aspectele generale privind analiza riscurilor legate de securitate se echivalează cu informațiile cuprinse în documentația elaborată conform art. 6 coroborat cu art. 8 alin. (2) din DORA.
3.2. Istoricul incidentelor	Informațiile privind Istoricul incidentelor se echivalează cu informațiile cuprinse în documentația elaborată conform art. 13 alin. (4) din DORA.
3.3. Facilitățile și operațiunile cu grad ridicat de risc	Informațiile privind Facilitățile și operațiunile cu grad ridicat de risc se echivalează cu informațiile cuprinse în documentația elaborată conform art. 8 alin. (1) și (2) din DORA.
3.4. Elementele planului de securitate	
3.4.1. Generalități	Informațiile privind Generalități se echivalează cu informațiile cuprinse în documentația elaborată conform art. 6 alin. (1) și (2) din DORA.
3.4.2. Securitatea fizică a infrastructurii critice naționale/europene și controlul accesului	Informațiile privind Securitatea fizică a infrastructurii critice naționale/europene și controlul accesului se echivalează cu informațiile cuprinse în documentația elaborată conform art. 6 alin. (2) și art. 9 alin. (2) și (3) lit. c) și (4) lit. c) din DORA, coroborate cu documentația aferentă conformității entității cu Legea nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor.
3.4.3. Inspecții privind securitatea fizică	Informațiile referitoare la Inspecțiile privind securitatea fizică se echivalează cu informațiile cuprinse în documentația elaborată conform art. 25 alin. (1) din DORA.
3.4.4. Tehnologia informațiilor și rețele de comunicații	Informațiile privind Tehnologia informațiilor și rețele de comunicații, Controlul documentelor, Personalul de securitate aferent infrastructurii critice naționale/europene, Echipamentele și tehnologiile legate de Securitate, Tehnologia comunicațiilor, Resursele și instrumentele mixte se echivalează cu informațiile cuprinse în documentația elaborată conform art. 8 alin. (1) din DORA.
3.4.5. Controlul documentelor	
3.4.6. Personalul de securitate aferent infrastructurii critice naționale/europene	
3.4.7. Echipamente și tehnologii legate de securitate	
3.4.8. Tehnologia comunicațiilor	
3.4.9. Resurse și instrumente mixte	

Cerința din PSO/Decizia prim-ministrului nr. 166/2013	Echivalarea unor cerințe din Decizia prim-ministrului nr. 166/2013, aplicabile entităților identificate ca ICN, cu anumite cerințe din DORA
4.1. Revizuirea și actualizarea PSO	Documentațiile elaborate în baza DORA, respectiv PSO se revizuiesc anual, în acord cu cerințele art. 6 alin. (5) și ale art. 8 alin. (2) din DORA.
4.2.1. Generalități	Informațiile referitoare la Generalități se echivalează cu informațiile cuprinse în documentația elaborată conform art. 8 alin. (1) din DORA.
4.2.2. Rolul și responsabilitățile ofițerului de legătură pentru securitate (OLS)	Se completează conform cap. III din anexa nr. 3 la Decizia prim-ministrului nr. 166/2013.
4.2.3. Roluri-cheie și responsabilități — personalul de securitate	Informațiile privind Rolurile-cheie și responsabilitățile — personalul de securitate și Alte categorii de personal se echivalează cu informațiile cuprinse în documentația elaborată conform art. 8 alin. (1) din DORA.
4.2.4. Alte categorii de personal	
Capitolul V — Managementul riscului	
5.1. Evaluarea riscurilor de securitate	Informațiile privind Evaluarea riscurilor de securitate se echivalează cu informațiile cuprinse în documentația elaborată conform art. 6 și art. 13 alin. (3) din DORA.
5.1.1. Prevenire, control și diminuare a riscului	Informațiile privind Prevenirea, controlul și diminuarea riscului se echivalează cu informațiile cuprinse în documentația elaborată conform art. 9 din DORA.
5.1.2. Intervenția sau răspunsul în cazul apariției riscului de securitate	Informațiile privind Intervenția sau răspunsul în cazul apariției riscului de securitate, Reconstrucția sau restabilirea stării de normalitate după manifestarea riscului de securitate și Punctul de comandă și control (dispeceratul) se echivalează cu informațiile cuprinse în documentația elaborată conform art. 11, 12 și 17 din DORA.
5.1.3. Reconstrucția sau restabilirea stării de normalitate după manifestarea riscului de securitate	
5.2. Punctul de comandă și control (dispeceratul)	
Capitolul VI — Niveluri de alertă	
6.1. Generalități	Informațiile privind Generalități, Stabilirea nivelurilor de alertă, Comunicarea și armonizarea, și Procedurile de alertare se echivalează cu informațiile cuprinse în documentația elaborată conform art. 17-21 din DORA. Cadrul legal — DORA și Legea nr. 333/2003
6.2. Stabilirea nivelurilor de alertă	
6.3. Comunicarea și armonizarea	
6.4. Cadrul legal	
6.5. Procedurile de alertare	
Anexa nr. 1 — Date generale privind riscurile, amenințările și punctele vulnerabile la adresa infrastructurii critice naționale/europene	Nu se completează, deoarece informațiile sunt cuprinse în documentația aferentă art. 6 din DORA.
Anexa nr. 2 — Lista cu măsurile de prevenire a producerii evenimentelor nedorite și de diminuare a riscurilor identificate ca fiind prioritare pentru infrastructura critică națională/europeană	Nu se completează, deoarece măsurile de prevenire a producerii evenimentelor nedorite și de diminuare a riscurilor identificate ca fiind prioritare pentru entitate sunt cuprinse în documentația aferentă art. 9 din DORA.
Anexa nr. 3 — Lista cu revizuirile PSO	Nu se completează, fiind cuprinse în documentația aferentă art. 6 alin. (5) din DORA.
Anexa nr. 4 — Glosar de termeni și definiții în domeniul protecției infrastructurilor critice	Nu se completează, fiind cuprinse la art. 3 din DORA.
Anexa nr. 5 — Acronime	Nu se completează, fiind cuprinse la art. 3 din DORA.
Anexa nr. 6 — Fișă raportare incident de securitate	Nu se completează, deoarece raportarea incidentelor se realizează conform art. 19 din DORA.
Anexa nr. 7 — Lista cu datele de contact ale persoanelor cu responsabilități în domeniul securității	Nu se completează, deoarece informațiile sunt cuprinse în documentația aferentă art. 17 din DORA.
Anexa nr. 8 — Organigrama proprietarului/ operatorului/ administratorului deținător de infrastructură critică națională/europeană	Nu se completează, deoarece informațiile sunt cuprinse în documentația aferentă art. 8 din DORA.
Anexa nr. 9 — Fluxul informațional-decizional în cazul producerii unui incident de securitate	Nu se completează, deoarece informațiile sunt cuprinse în documentația aferentă art. 17 din DORA.
Anexa nr. 10 — Relația dintre PSO și alte documente în domeniul securității	PSO se echivalează cu documentația elaborată în vederea respectării cerințelor DORA.
Anexa nr. 11 — Sistem de alertare pe niveluri	Nu se completează, deoarece detaliile referitoare la sistemul de alertare sunt cuprinse în documentația aferentă art. 17-19 din DORA.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 203

din 26 mai 2025

Dosar nr. 563/1/2025

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Ionel Barbă	— pentru președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Beatrice Ioana Nestor	— judecător la Secția I civilă
Diana Florea Burgazli	— judecător la Secția I civilă
Mihaela Glodeanu	— judecător la Secția I civilă
Daniel Marian Drăghici	— judecător la Secția I civilă
Cristina Dobrescu	— judecător la Secția I civilă
Marian Budă	— judecător la Secția a II-a civilă
Iulia Manuela Cîrnu	— judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Ruxandra Monica Duță	— judecător la Secția a II-a civilă
Iulia Craiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Gabriela Elena Bogasiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Gheza Attila Farmathy	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina Nicoleta Ghica-Velescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ștefania Dragoe	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Emilian-Constantin Meiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 563/1/2025, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă domnul Cristian Balacciu, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în temeiul art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizările conexe formulate de Curtea de Apel Cluj — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal în dosarele nr. 494/84/2024 și nr. 344/100/2023.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care

a fost comunicat părților, însă acestea nu au depus puncte de vedere la raport.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizărilor în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularii și obiectul sesizărilor

7. Curtea de Apel Cluj — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal a dispus, prin încheierile din 13 decembrie 2024, în dosarele nr. 494/84/2024 și nr. 344/100/2023, în temeiul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele întrebări:

În cazul drepturilor salariale neacordate personalului prevăzut de anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, termenul de prescripție începe să curgă de la data când titularul dreptului la acțiune a cunoscut sau, după împrejurări, trebuia să cunoască nașterea dreptului său potrivit art. 2.523 din Codul civil sau de la data când acestea trebuiau plătite, potrivit art. 62 din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 153/2017?

În cazul drepturilor salariale neacordate funcționarilor publici, termenul de prescripție începe să curgă de la data când titularul dreptului la acțiune a cunoscut sau, după împrejurări, trebuia să cunoască nașterea dreptului său potrivit art. 2.523 din Codul civil sau de la data când acestea trebuiau plătite, potrivit art. 171 din Codul muncii?

8. Sesizările au fost înregistrate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție cu nr. 563/1/2025 și nr. 564/1/2025, după care au fost conexe în temeiul art. 2 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, ca urmare a existenței unei strânse legături între obiectele acestor sesizări.

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

9. Codul civil

„Art. 2.523. — Prescripția începe să curgă de la data când titularul dreptului la acțiune a cunoscut sau, după împrejurări, trebuia să cunoască nașterea lui.”

10. *Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare* (Codul muncii)

„Art. 171. — (1) Dreptul la acțiune cu privire la drepturile salariale, precum și cu privire la daunele rezultate din neexecutarea în totalitate sau în parte a obligațiilor privind plata salariilor se prescrie în termen de 3 ani de la data la care drepturile respective erau datorate.”

11. *Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare* (Legea-cadru nr. 153/2017)

Anexa nr. VI — Familia ocupațională de funcții bugetare „Apărare, ordine publică și securitate națională”

Capitolul II — Reglementări specifice personalului din instituțiile publice de apărare, ordine publică și securitate națională

„Art. 62. — Drepturile neachitate personalului militar, poliștilor, funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și personalului civil, nereclamate în termen de 3 ani de la data când trebuiau plătite, se prescriu.”

III. Expunerea succintă a proceselor în cadrul cărora s-a invocat chestiunea de drept

A. Dosarul nr. 494/84/2024 al Curții de Apel Cluj — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal

12. Prin Cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Sălaj cu nr. 494/84/2024, reclamantul a solicitat obligarea pârâtului Inspectoratul de Poliție Județean Sălaj la recalcularea elementului salarial prevăzut de art. 15 din capitolul II al anexei nr. VI la Legea-cadru nr. 153/2017, acordat reclamantului în perioada iulie 2018-decembrie 2018, prin raportare la salariul de funcție încasat lunar, actualizat prin aplicarea art. 38 alin. (4) din aceeași lege, precum și la acordarea diferențelor salariale cuvenite.

13. Prin Sentința civilă nr. 625 din 12 iulie 2024, Tribunalul Sălaj — Secția civilă a respins acțiunea, ca prescrisă.

14. Împotriva acestei sentințe reclamantul a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea căii de atac, casarea hotărârii atacate și trimiterea cauzei spre o nouă judecată.

15. În motivare, recurentul a susținut că art. 2.523 din Codul civil stabilește începutul termenului de prescripție de 3 ani, care se aplică inclusiv în cazurile reglementate de art. 62 din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 153/2017 și art. 171 alin. (1) din Codul muncii.

B. Dosarul nr. 344/100/2023 al Curții de Apel Cluj — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal

16. Prin Cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Maramureș cu nr. 344/100/2023, mai mulți reclamanți au solicitat obligarea pârâtei Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Cluj la calcularea și plata diferenței dintre salariul de bază achitat și cel cuvenit la nivelul maxim de salarizare pentru funcții similare aflate în plată în cadrul Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice Cluj-Napoca, al Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF) și în alte instituții aflate în subordinea ANAF, cu luarea în considerare a tuturor majorărilor salariale stabilite prin hotărâri judecătorești definitive, începând cu 1 februarie 2020.

17. Prin Sentința civilă nr. 550 din 21 mai 2024, Tribunalul Maramureș — Secția a II-a civilă de contencios administrativ și fiscal a respins acțiunea, ca prescrisă, pentru pretențiile aferente perioadei 4 februarie 2017-16 februarie 2020 și, ca neîntemeiată, pentru restul pretențiilor.

18. Împotriva acestei sentințe reclamanții au declarat recurs, prin care au solicitat admiterea căii de atac, casarea hotărârii atacate și, în urma rejudecării, admiterea acțiunii.

19. În motivare, recurenții au susținut că nu poate fi exclus de la aplicare art. 2.523 din Codul civil, care reprezintă o normă adoptată ulterior celei de la art. 171 din Codul muncii, astfel încât începutul termenului de prescripție trebuie calculat de la data la care titularul dreptului la acțiune a cunoscut sau, după împrejurări, trebuia să cunoască nașterea lui.

IV. Motivele reținute de titularii sesizărilor cu privire la admisibilitatea procedurii

20. Instanța de trimitere a apreciat că sesizările în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile îndeplinesc condițiile de

admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) raportat la art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

21. În acest sens a menționat că procesele se află în curs de soluționare în calea de atac a recursului și au ca obiect recalcularea elementului salarial prevăzut de art. 15 din capitolul II al anexei nr. VI la Legea-cadru nr. 153/2017 și acordarea salariului de funcție actualizat prin aplicarea art. 38 alin. (4) din aceeași lege, respectiv calcularea și plata diferenței dintre salariul de bază achitat și cel cuvenit la nivelul maxim de salarizare pentru funcții similare, cu luarea în considerare a tuturor majorărilor salariale stabilite prin hotărâri judecătorești definitive.

22. De interpretarea dispozițiilor incidente depinde modul de soluționare a recursurilor exercitate împotriva soluțiilor de admitere a excepției prescripției extinctive.

23. A mai arătat că instanța supremă nu a statuat asupra chestiunii de drept invocate și că aceasta nu formează obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

24. Părțile au exprimat puncte de vedere conforme cu susținerile și apărările formulate în cauzele deduse judecării.

VI. Punctul de vedere al completului care a formulat sesizările cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

25. Instanța de trimitere a apreciat, pe de o parte, că dispozițiile art. 2.523 din Codul civil ar putea fi interpretate în sensul că, pentru personalul care pretinde drepturi salariale recunoscute și calculate prin ordine nepublicate în Monitorul Oficial al României, termenul de prescripție începe să curgă de la data când titularul dreptului la acțiune a cunoscut sau, după împrejurări, trebuia să cunoască nașterea lui.

26. Pe de altă parte, aceste dispoziții pot fi interpretate și în sensul că termenul de prescripție începe să curgă de la data când drepturile salariale trebuiau plătite, independent de recunoașterea și reglementarea modalității de calcul al acestor drepturi prin ordine nepublicate în Monitorul Oficial al României.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale

27. Față de conținutul întrebărilor adresate instanței supreme nu a fost necesară consultarea instanțelor pentru comunicarea practicii judiciare relevante.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

28. Prin Decizia nr. 435 din 9 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 567 din 29 iulie 2015, Curtea Constituțională a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate invocată și a constatat că dispozițiile art. 171 alin. (1) și art. 268 alin. (1) lit. c) teza întâi din Codul muncii sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

IX. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

29. În mecanismele de unificare a practicii judiciare au fost identificate mai multe decizii care prezintă relevanță pentru soluționarea sesizărilor conexe.

30. Astfel, prin Decizia nr. 22 din 24 iunie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 853 din 22 octombrie 2019, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a admis sesizarea și, în consecință, a stabilit că data la care începe să curgă termenul de prescripție pentru introducerea acțiunii în despăgubire reprezintă momentul la care persoana vătămată printr-un act administrativ nelegal a cunoscut sau ar fi trebuit să cunoască întinderea pagubei, nefiind legat în mod direct și aprioric nici de comunicarea actului administrativ nelegal și nici de momentul rămânării definitive a hotărârii de anulare a acestuia.

31. Prin Decizia nr. 18 din 29 martie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 531 din 21 mai 2021, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins, ca inadmisibilă, sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru

dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „Dacă, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 2.523 din Codul civil, publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Hotărârii Guvernului nr. 582/2015 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 518/1995 privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar determină momentul obiectiv de la care reclamantul ar fi trebuit să cunoască existența drepturilor reclamate având ca obiect drepturi bănești reglementate de Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, cu modificările și completările ulterioare, nepublicată în Monitorul Oficial al României, Partea I.”

32. Prin Decizia nr. 10 din 21 martie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 497 din 19 mai 2022, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a respins, ca inadmisibilă, sesizarea privind dezlegarea următoarei probleme de drept: „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 2.523 din Codul civil, trebuia beneficiarul să cunoască drepturile financiare cuvenite, cu consecința curgerii termenului de prescripție a dreptului material la acțiune împotriva sa, în condițiile în care acesta nu a efectuat demersuri în vederea aflării conținutului Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, cu modificările și completările ulterioare, act normativ ce are caracter militar, nepublicat în Monitorul Oficial al României și necomunicat pe nicio altă cale beneficiarilor drepturilor, dar la a cărei existență s-a făcut trimitere în anumite acte legislative publicate în Monitorul Oficial, fără ca în cuprinsul acestor acte legislative să se fi prevăzut conținutul hotărârii de guvern nepublicate.”

33. Prin Decizia nr. 107 din 9 decembrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 4 februarie 2025, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins, ca inadmisibile, sesizările conexe în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunile de drept referitoare la: acordarea drepturilor bănești prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, cu modificările și completările ulterioare, și Hotărârea Guvernului nr. S-639/2008; modalitatea de determinare a începutului curgerii prescripției cu privire la aceste drepturi; dacă, în contextul în care drepturile pretinse prin aceste acțiuni au fost prevăzute într-un act normativ nepublicat în Monitorul Oficial al României, respectiv Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004, dispozițiile art. 3 și 7 din Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extinctivă se raportează doar la un moment obiectiv, reprezentat de data nașterii dreptului de creanță, sau au în componența lor și un element subiectiv care presupune determinarea momentului la care titularul dreptului la acțiune a cunoscut sau ar fi trebuit să cunoască nașterea dreptului reclamat, similar cu reglementarea art. 2.523 din Codul civil.

X. Raportul asupra chestiunii de drept

34. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizările în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile sunt inadmisibile, întrucât nu sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

35. Temeiul sesizărilor conexe este reprezentat de prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, act normativ care cuprinde norme speciale de reglementare a procedurii hotărârii prealabile, în scopul asigurării unei practici judiciare unitare în materia conflictelor de muncă ale

personalului plătit din fonduri publice, precum și în materia asigurărilor sociale, parțial derogatorii de la procedura de drept comun reglementată de dispozițiile art. 519-521 din Codul de procedură civilă.

36. Potrivit art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, „Prezenta ordonanță de urgență se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal”, iar, conform alin. (3) al aceluiași articol, „Prezenta ordonanță de urgență se aplică indiferent de natura și obiectul proceselor prevăzute la alin. (1) și (2), de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze”.

37. Conform art. 2 alin. (1) din același act normativ, „Dacă în cursul judecării proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

38. Astfel, în procesele de tipul celor enumerate la art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, legiuitorul delegat a instituit următoarele condiții de admisibilitate pentru sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile:

a) existența unei cauze aflate în curs de judecată, circumscrisă domeniului de aplicare al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024;

b) completul de judecată să fie investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac;

c) existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei;

d) chestiunea de drept invocată să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici al unei statuări anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

39. Spre deosebire de condițiile de admisibilitate a sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile circumscrise prevederilor art. 519 din Codul de procedură civilă, în procedura reglementată de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 nu mai este prevăzută condiția noutății chestiunii de drept ce se solicită a fi lămurită.

40. De asemenea, în această procedură, Înalta Curte de Casație și Justiție poate fi sesizată și de completurile de judecată investite cu soluționarea cauzelor în primă instanță, iar nu doar de către completurile de judecată ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, ale curților de apel sau ale tribunalelor investite cu soluționarea cauzelor în ultimă instanță.

41. Verificând îndeplinirea condițiilor subsumate prevederilor art. 1 alin. (1) și (3) și art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, se constată că procesul în care a fost formulată sesizarea inițială are ca obiect recalcularea elementului salarial prevăzut de art. 15 din capitolul II al anexei nr. VI la Legea-cadru nr. 153/2017 și acordarea salariului de funcție actualizat prin aplicarea art. 38 alin. (4) din aceeași lege.

42. Totodată, procesul în care a fost formulată sesizarea conexată are ca obiect calcularea și plata diferenței dintre salariul de bază achitat și cel cuvenit la nivelul maxim de salarizare pentru funcții similare, cu luarea în considerare a tuturor majorărilor salariale stabilite prin hotărâri judecătorești definitive.

43. Astfel, obiectul dedus judecății în cele două procese privește stabilirea/plata drepturilor salariale ale personalului plătit din fonduri publice, în sensul art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, reclamanții fiind salariați în baza Legii-cadru nr. 153/2017.

44. Cauzele în care au fost formulate sesizările conexe se află în calea de atac a recursului, pe rolul aceluiași complet de judecată din cadrul Curții de Apel Cluj — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal.

45. Ca atare, primele două condiții de admisibilitate sunt îndeplinite.

46. În ceea ce privește condiția existenței unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, instanța supremă reține că această cerință instituie o dublă condiționare: pe de o parte, să existe o chestiune de drept veritabilă și, pe de altă parte, să fie stabilită legătura necesară între dezlegarea chestiunii de drept identificate și soluționarea cauzei pe fond.

47. Pentru a se reține îndeplinirea cerinței privind existența unei veritabile chestiuni de drept este necesar a se verifica premisele acesteia.

48. Pe de o parte, trebuie identificată existența unei chestiuni de drept apte a primi o dezlegare de principiu, deoarece nelămuririle care vizează aplicarea legii sau care reprezintă aspecte de fapt nu pot primi o dezlegare de principiu în cadrul acestui mecanism.

49. Pe de altă parte, chestiunea de drept pusă în discuție trebuie să fie una veritabilă, serioasă, susceptibilă să dea naștere unor interpretări diferite și, prin urmare, să prezinte un anumit nivel de dificultate.

50. Așadar, nu orice chestiune de drept poate fi supusă interpretării prin acest mecanism de unificare jurisprudențială, ci numai aceea care ridică problema precarității textelor de lege și a caracterului lor dual și complex.

51. De asemenea, în cadrul acestei proceduri, instanța supremă nu poate fi învestită cu identificarea normelor de drept aplicabile în scopul soluționării cauzei în care a fost formulată sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

52. În caz contrar, rolul instanței supreme ar deveni unul de soluționare directă a cauzei aflate pe rol și ar neutraliza rolul constituțional al instanței legal învestite, acela de a judeca în mod direct și efectiv procesul.

53. Verificând îndeplinirea acestei condiții, se constată că instanța de trimitere solicită a se stabili dacă *în cazul drepturilor salariale neacordate funcționarilor publici termenul de prescripție începe să curgă de la data când titularul dreptului la acțiune a cunoscut sau, după împrejurări, trebuia să cunoască nașterea dreptului său potrivit art. 2.523 din Codul civil sau de la data când acestea trebuiau plătite, potrivit art. 171 din Codul muncii*.

54. Examenul deciziilor interpretative pronunțate în mecanismele de unificare a practicii judiciare relevă că stabilirea momentului de la care curge termenul de prescripție nu reprezintă o chestiune de drept aptă a primi o dezlegare în procedura reglementată de art. 519-521 din Codul de procedură civilă, ci o chestiune circumscrisă aspectelor factuale ale cauzei.

55. În acest sens poate fi evocată Decizia nr. 22 din 24 iunie 2019, prin care Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a reținut în considerente că: *în sistemul actualului Cod civil, momentul începutului prescripției extinctive, în lipsa unei reguli speciale, trebuie determinat de instanța de judecată numai pe baza unui probatoriu complex, deoarece trebuie stabilită nu numai data nașterii dreptului la acțiune, ci și dacă titularul lui avea cunoștință ori trebuia să cunoască acest fapt (paragraful 89).*

56. Ulterior, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a pronunțat Decizia nr. 18 din 29 martie 2021, prin care a respins, ca inadmisibilă, sesizarea ce a vizat interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 2.523 din Codul civil, reținând că: *din conținutul regulii generale consacrate cu valoare de principiu în art. 2.523 din Codul civil trebuie desprinsă concluzia că, pentru stabilirea momentului obiectiv care marchează începutul termenului de prescripție, se impune verificarea unor aspecte de fapt ale litigiului în care se ivește o atare problemă (paragraful 82).*

57. În același sens sunt considerentele de la paragraful 57 din Decizia nr. 10 din 21 martie 2022, prin care Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a reținut că: *analiza jurisprudenței anexate relevă preocuparea unanimă a instanțelor în legătură cu determinarea momentului de început al prescripției extinctive, în aplicarea art. 2.523 din Codul civil, și de a aplica noua regulă generală privind începutul prescripției extinctive care prezintă caracteristica stabilirii — alternativ — a celor două momente de la care prescripția începe să curgă, respectiv determinarea momentului subiectiv, principal, constând în data cunoașterii nașterii dreptului la acțiune, și a momentului obiectiv, subsidiar, constând în data când, după împrejurări, trebuia cunoscută nașterea acestui drept, apreciere realizată în funcție de particularitățile fiecărui litigiu, soluțiile diferite fiind influențate exclusiv de aprecierea probatorului, iar nu de o interpretare diferită a dispozițiilor art. 2.523 din Codul civil.*

58. De asemenea, prin Decizia nr. 107 din 9 decembrie 2024, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins, ca inadmisibilă, sesizarea ce viza chestiunea referitoare la modalitatea de determinare a începutului curgerii prescripției cu privire la drepturile bănești prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 și Hotărârea Guvernului nr. S-639/2008, reținând că: *dincolo de faptul că doar instanța sesizată cu litigiul dedus judecății are competența de a identifica norma de drept aplicabilă în soluționarea fondului ori a unei excepții invocate în fața sa, operațiune pe care nu o poate delega instanței supreme în cadrul mecanismului de unificare a jurisprudenței pe calea întrebării prealabile, începutul curgerii termenului de prescripție reprezintă un element de fapt a cărui stabilire este tot în căderea instanței investite cu soluționarea litigiului, acest element de fapt urmând a fi stabilit în raport cu conținutul raportului juridic dedus judecății, cu data la care dreptul afirmat a devenit actual, cu momentul în care obligația corelativă a devenit exigibilă și celelalte reguli ce reglementează momentul nașterii dreptului material la acțiune, prin raportare și la legea aplicabilă raportului juridic din punct de vedere temporal (paragraful 129).*

59. Deciziile evocate anterior explicitează soluția inadmisibilității sesizărilor și au caracter obligatoriu conform art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă, respectiv art. 521 alin. (3) din același cod.

60. Prin raportare la considerentele care au fundamentat soluțiile de respingere, ca inadmisibile, a altor sesizări similare, instanța supremă reține că întrebările formulate de instanța de trimitere ce vizează determinarea momentului de la care începe să curgă termenul de prescripție pentru valorificarea drepturilor salariale pretinse antamează o chestiune de fapt a cărei rezolvare intră în atribuția exclusivă a instanței investite cu soluționarea proceselor.

61. Nefiind vorba de sesizări care să privească dezlegarea unei probleme de drept, rezultă că nu este întrunită cerința existenței unei chestiuni de drept veritabile apte a forma obiectul unei rezolvări de principiu pe calea mecanismului de unificare a practicii judiciare reprezentat de hotărârea prealabilă.

62. Prin urmare, constatând că nu este îndeplinită una dintre condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, cu referire la art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibile, sesizările conexe formulate de Curtea de Apel Cluj — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal în dosarele nr. 494/84/2024 și nr. 344/100/2023, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele întrebări:

În cazul drepturilor salariale neacordate personalului prevăzut de anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, termenul de prescripție începe să curgă de la data când titularul dreptului la acțiune a cunoscut sau, după împrejurări, trebuia să cunoască nașterea dreptului său potrivit art. 2.523 din Codul civil sau de la data când acestea trebuiau plătite, potrivit art. 62 din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 153/2017?

În cazul drepturilor salariale neacordate funcționarilor publici, termenul de prescripție începe să curgă de la data când titularul dreptului la acțiune a cunoscut sau, după împrejurări, trebuia să cunoască nașterea dreptului său potrivit art. 2.523 din Codul civil sau de la data când acestea trebuiau plătite, potrivit art. 171 din Codul muncii?

Obligatorie, potrivit art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 26 mai 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Cristian Balacciu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR



„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

